

Zavezniki prese netili Nemce

NEMCEM GROZI ZAJETJE: BORBA ZA RIM PRIČENJA

Alžir, Afrika. — Amerikanci in Angleži so izvedli zadnjo soboto nepričakovani vpad z morja v zaledje italijanskega obrežja med zavezniško fronto med zalivom reke Garigliano in Rimom. Obrežje so invadirali s temeljito pripravljenim načr-

tom z morja. Zasedli so Netuno pristanišče in Porto d' Anzio delki so dosegli še v nedeljo appiansko cesto, ki vodi v Rim. Porocila iz Stockholm, ki je povzeto po nemških poročilih omenja, da so zavezniške predstave še samo 15 milj oddaljene od Rima. V Rimu se že čuje grom topov in mesto samo že lahko dosežejo s težkimi topovi.

Nemški poveljniki so očividno zmedeni radi nepričakovanega vpada. Berlinska radio postaja je poročala sinoči, da so zavezniški vrgli velike množine mošča na obrežja in da so o-premkinili tri svoje divizije na jug, na fronto v-okolico mesta Cassino. Ameriški oklopni od-

tom so dosegli še v nedeljo appiansko cesto, ki vodi v Rim. Porocila iz Stockholm, ki je povzeto po nemških poročilih omenja, da so zavezniške predstave še samo 15 milj oddaljene od Rima. V Rimu se že čuje grom topov in mesto samo že lahko dosežejo s težkimi topovi.

Nemški poveljniki so očividno zmedeni radi nepričakovanega vpada. Berlinska radio postaja je poročala sinoči, da so zavezniški vrgli velike množine mošča na obrežja in da so o-premkinili tri svoje divizije na jug, na fronto v-okolico mesta Cassino. Ameriški oklopni od-

(Nadaljevanje na 4. strani)

RUSKA OFENZIVA DOSEGAL NOVE USPEHE VSEPOVOSOD

London, Anglia. — Ruska ofenziva pri Leningradu še vedno nadaljuje in je doslej potisnila Nemce že daleč nazaj in uničila velik del utrjenega pasu okrog Leningrada, ki so ga Nemci gradili nad dve leti pri Leningradu. Rusi uspešno napadajo že-

lezniški centrum Krasnogvardejsk, skozi katero središče se kriza pet železniških prog. Rusi so napredovali tudi ob obrežju finskega zaliva pri Oranjenbaumu in se nahajajo na tej točki le še 38 milj od estonske meje.

Nad Ilmen jezerom kakih 58 milj južno do Leningrada je zadel zadnje dni živahnno udarjati na nemške pozicije general Meretkov in se bliža mestu Gruzinu in Čudovu. Vsa nemška fronta ob reki Volkova je pod hudimi ruski napadi. Rusi so na nekaterih krajih reko že prestopili in si ustanovili oporišča na zapadni strani reke. Tudi pri Novgorodu so Rusi aktivni in so zadnje tri dni osvojili več ozemja iz nemških rok.

Vatutinove armade, ki prodijo zapadno od Kijeva proti Rumuniji, Galiciji in v sektorje južno pod pripetskim močvirjem pa so zadnja dva dni v zastaju vsled nenavadenega deževja v tem času. Vsa pota in cesta so v takem blatu in polju v takem močvirju, da ni mogoče premikati nobene opreme.

Iz Stockholm pravi poročilo, da vlade v Helsinkih na Finski velika zaskrbljenost vsled ruskih uspehov pri Leningradu. Bojijo se ruskega udara na Karelijo, kjer so vrata v Finsko.

Iz Ankare pa omenja vest, da so ruski oddelki izkrcali na obrežju krimskega polotoka in da so ustanovili dvoje oporišč, iz katerih bodo začeli operacije proti Nemcem v Kriški.

AVSTRALIJA HOČE JASNOSTI GLEDATI POVOJNE UREDBE V PACIFIKU

Canberra, Avstralija. — Politični voditelji v Avstraliji bolj in bolj uradirajo, da naj se v bližnji bodočnosti sklice mednarodna konferenca v Pacifiku in naj se v soglasju z vsemi interesiranimi strankami v Pacifiku določi jasna stališča za območja vseh dežel in otočij v Južnem Tihem morju.

Avstralija in New Zealand sta dominjona v občestvu združenega angleškega kraljestva, ki pa imata pod tem pokroviteljstvo svojo lastno neodvisnost po vzorecu angleških dominjonov. Za obrambo, gospodarstvo in druge domače zadeve morata oba dominjona skrbeti čisto sama. Zato morata tudi skrbeti, da je tudi teritorialna in morska varnost zaščiteni s zadostnimi pomorskih bazami. Zato je treba za dežele in otočja v Južnem Pacifiku poskrbeti z natančnimi načrti za bodočnost po tej vojni.

Ti problemi radi katerih urirajo zlasti Avstralci, da se sklice mednarodno konferenco se tiče v prvi vrsti njih samih, potem Anglije, Združenih držav in Nizozemske. Če bo takim posvetovanjem pozvana tudi Kitajska se za enkrat še ne ve. So pa mnenja, da bodo Kitajci hoteli imeti svoj glas pri takih konferenci, ali pa bodo smatrali, da jih Evropejci ne želijo upoštevati kot druge bele narode. V glavnem pa bodo določeni pri južno pacifičnih vprašanjih Angleži in Amerikanci.

PATTON PREGLEDAL POLSKE ČETE V EGIPTU

Kairo, Egipt. — Amerikanški general George S. Patton je v soboto inšpiriral poljske čete v Egiptu. General se je pohvalil, da je imel svoj glas pri takih konferenci, ali pa bodo smatrali, da jih Evropejci ne želijo upoštevati kot druge bele narode. V glavnem pa bodo določeni pri južno pacifičnih vprašanjih Angleži in Amerikanci.

ŠIRITE "AM. SLOVENEC"!

ZADET IZ ZASEDE

Hujši kakov kuga je za vsakega vojaka sovražni strelci iz zasede, ki pomeri, kadar bi človek najmanj pričakoval. Vojaki zdravniškega oddelka ravno dvigajo na ambulanco prostaka Jamesa Brandta iz Dayton, O., ki ga je zadel neki streljač iz zasede, ko so Amerikanci prodrali proti San Vittore v Italiji.

SENAT SPREJEL PREDLOG ZA POVIŠANJE DAVKOV ZA 2 BILIJONA

Washington, D. C. — Senatska zbornica je zadnji petek odglasovala za povisanje davkov. Ako bo predlog odobril Kongres, bo povisanje davkov znašalo letno za \$2,275,600,000. To povisanje je za 75% nižje, kakor pa ga zahteva administracija za prihodnje fiskalno leto. Mornarstvo proračun zahteva 10 bilijonov več, kakor predvideva račun dosedanjih določenih davkov. V Kongresni zbornici pričakujejo ostrih bojev radi proračuna. Novi davki pa zoper dolgo čisto nove načine računanja davkov. Tako da davkopalcevci, aka bo nova predlog sprejeti tudi v Kongresu, se bodo mogli drugo leto zoper čisto na novo učiti, kako izpolnitvi davčne prijave. Vsake kvatrate je drugače.

NEMCI PRIZNAVajo, DA SO JIH ZAVEZNKI NAD KRILILI

Stockholm, Švedska. — Vrhovni poveljnik nemške mornarice admiral Karl Doenitz, je te dni na konferenci v Stettinu priznal, da so Amerikanci in Angleži začasno zagospodarili z fizičnim znanjem nad nemškimi submarini. Admiral je nato govoril o načrtih kampanje na morjih v letu 1944 in je zagotovljal, da bodo vse težave premagane in da bo nemško oružje na morju zoper govorilo. Admiral je pač moral na konferenci nekaj povedati, dasi dobro ve, da na morju so Nemci že hudo švoh in bodo še bolj.

PATTON PREGLEDAL POLSKE ČETE V EGIPTU

Kairo, Egipt. — Amerikanški general George S. Patton je v soboto inšpiriral poljske čete v Egiptu. General se je pohvalil, da je imel svoj glas pri takih konferenci, ali pa bodo smatrali, da jih Evropejci ne želijo upoštevati kot druge bele narode. V glavnem pa bodo določeni pri južno pacifičnih vprašanjih Angleži in Amerikanci.

ŠIRITE "AM. SLOVENEC"!

KRIŽEM SVETA

Berne, Švica. — Iz Buka-rešte javlja radio poročilo, da je predloženo v madžarskem parlamentu zahteva, da Ogrska takoj odpoklicuje vse svoje čete z ruske fronte. Nemci so Madžare uporabljali kot okupacijske čete in ne na bojnih linijah.

— London, Anglia. — Hitler je premestil skoro vse glavne poveljnike nemške vojske. Maršal Rommel je nastavljen za generalnega inšpektorja obrame zapadne Evrope. Hitler misli, da bo s spremembami novih davkov udarno moč nemške vojske.

— Ashland, Ohio. — Ameriški Korejci so imeli zadnjo soboto v tem mestu sestanek, na katerem so osnovali Korejsko-ameriški svet, ki bo deloval na tem, da postane Koreja po tej vojni neodvisna in samostojna dežela. Svet bo podpiral zavezniško borbo proti Japoncem.

— New York, N. Y. — Tokijska radio postaja je objavila, da je japonska vlada določila dodatni proračun za vojsko za leto 1944 v svoti 15,415,000,000 jenov. Po predvojni valuti bi to zneslo v ameriški valuti okrog \$308,300,000.00.

— Vatikansko mesto. — Sveti stolica je objavila te dni v svojem poročilu, da je bilo tekom leta 1943 imenovanih 81 škofov. 51 izmed teh je bilo na stavljениh na škofije, med temi so 4 ameriški škofje.

— Detroit, Mich. — V petih ameriških katoliških kolegijih traniroj socialne delavce, ki bodo šli po vojni na Poljsko, kjer bodo pomagali obnoviti poljsko socialno življenje na katoliških načelih. To akcijo vodi Liga za versko pomoč, Poljski.

— Washington, D. C. — Odbor za vojno proizvodnjo je dovolil, da se dovoli 240,000 fungov bakra za izdelavo nosnih obroč (rink) za bike. Zadnje leto so rabili za te namene obročke iz navadnega železa, ki so pa nezadovoljivi in nezdravi za živino.

SLOVENSKA ŽUPNIJA SV. ELIZABETE V DULUTHU BREZ DOLGA

Duluth, Minn. — Župnija sv. Elizabete v Duluthu, kjer uspešno župnikuje že dolgo vrsto let č. g. Father John Solar, je kakor se poroča odpalačala ves svoj farni dolg leta 1943 in je zdaj brez dolga. Župnik in cerkev odbor zdaj snujejo načrte, kako bodo izboljšali stanje župnije še bolj. Duluthčane je obiskal te dni, kakor poročajo, č. g. Vital Vodušek, slovenski župnik iz San Francisco, ki jim je pojasnil, kaj je partizanska stranka v Jugoslaviji. "Tito", je dejal Father Vodušek, "je komunist, toda na vse zamotano gibanje moramo gledati od vseh strani, da ga pravilno razumemo."

DANCI BODO IZPRAZNILI KOPENHAGEN

Stockholm, Švedska. — Danske oblasti pripravljajo načrte za popolno izpraznjenje danske prestolnice Kopenhagena, za slučaj, da bo Danska invadirana. Kopenhagen je štel pred vojno okrog 850,000 prebivalcev.

LADJEDELNICA POCORELA

East Hartford, Conn. — Tvorница od Campagna Boat Construction Co., je pogorela zadnjo soboto. V tej ladješčini tvornici so izdelovali male barki, ki jih uporabljajo za izkravanje čet na obrežja.

AMERIKA MORA OHRANITI BAZE

Chicago, Ill. — George Welker, dopisnik lista Daily News, ki se je vrnil te dni iz južnega Pacifika je v svojem poročilu v Palmer House zadnjo soboto priporočal, da Amerika mora načrtno organizirati vse svoje balkanske pozicije. Ko je Italija odpadla, je Bolgarija prevzela oblasti v Amerikancem. Edina stvar, ki bi jih mogla spraviti v vojno, bi bil napad s strani Turkov.

Ako Bolgarija izstopi iz vojske, bi moral Nemci popolnoma reorganizirati vse svoje balkanske pozicije. Ko je Italija odpadla, je Bolgarija prevzela oblasti v Amerikancem. Edina stvar, ki bi jih mogla spraviti v vojno, bi bil napad s strani Turkov.

VLADA KRALJA PETRA ODSLAVLJA URADNIKE

Dva uradnika v Ameriki je zamejna kraljeva jugoslovanska vlada v Kairu že odslovila, češ, da sta vlekla z maršalom Titom, še več jih bo baje odslovila v Londonu.

Petrova vlada odslovila Titove pristaže

New York, N. Y. (ONA). — Dva jugoslovanska uradnika v New Yorku sta bila izbrisana iz seznamov plač jugoslovanske zamejne vlade, in sicer kot pristaša maršala Tita, vodje provizorične vlade na ozemlju Jugoslavije.

Ta dva uradnika sta dr. Stojan Gavrilovič, sin bivšega jugoslovanskega predsednika vlade, ki je bil prej ravnatelj tukajšnjega Jugoslovanskega Informacijskega Centra, in Bogdan Radica, bivši načelnik časopisne službe tega informacijskega centra, ter ataše za časopisje pri jugoslovanski ambasadbi v Washingtonu.

Istočasno so se pojavila poročila, da namera jugoslovanska zamejna vlada odpraviti vse Titove pristaže, ki se nahajajo v Londonu med uradniki jugoslovanskih institucij in učravnih uradnikov.

Razmere na Bolgarskem Kairo, Egipt. (ONA). — Razmere na Bolgarskem primerojajo danes tukaj z onimi, ki so prevladovale v Italiji kratko pred brezpogojno predajo.

Vsled tega se odkrito govorijo o tem, da bo dozivela Nemčijo v kratkem še eno razočaranje pri svojih zaveznikih, ki bi utegnili globoko prizadeti nemško strategično situacijo, ter jo prisiliti, da opusti svoje zunanjne obrambne pozicije na balkanskem ozemlju in v jugovzhodnih predelih Evrope.

Skupni pritisk ruske ofenzive in zavezniškega bombardiranja Zofije je mnogo večji in bolj učinkovit kot vsi napori Nemcem naklonjenega regenta prince Kirila in njegove vlade pod Bogdan Filovom, ki si z vsemi silami prizadeva, da bi hraniha Bolgarijo na strani osišča. Vsled tega narašča ljudski pritisk na vlado, da se sklene mir za vsako ceno.

Nacisti so v enem svojih radi oddaj opomnili pred par dnevi Bolgarijo, da je ona edina dežela, ki še ni poslala niti ene divizije na nobeno fronto, češ, da jim je menda do tega, da bi se rešili iz vojne, da bi se ta točka spremeni. Toda Bolgari se nočajo boriti proti Angležem in Amerikancem. Univerza v Edinburgu, ki bi jih mogla spraviti v vojno, bi bil napad s strani Turkov.

Ako Bolgarija izstopi iz vojske, bi moral Nemci popolnoma reorganizirati vse svoje balkanske pozicije. Ko je Italija odpadla, je Bolgarija prevzela oblasti v Amerikancem. Edina stvar, ki bi jih mogla spraviti v vojno, bi bil napad s strani Turkov.

Buy War Bonds and give the change to fight infantile paralysis

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izdaja vsak torek in petek
Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četr leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četr leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošenji, da dopise pošljajo vedno malo preje, kadar zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvo najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za potkovno številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništva ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da jedajo je plačana vaša naročnina. Prva pomeni meseč, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

PAMETNIH NAČRTOV TREBA

Moskva, Kairo, Teheran. Obravnave. Same tajnosti, le nekaj spustijo med svet. Prav naš koloradski senator E. C. Johnson pa je nekaj povedal, kar bi bilo zelo zanimivo, ako je res iz obravnava. Kak senator lahko več kaj izve.

Slo bi za to, da bi bil povojni svet razdeljen po vplivnih sferah. Ze prej sem videl, da misijo Belgijci in tudi Hollandci sami iti pod sfero Anglije, ker se sami ne čutijo dosti močne za zaščito svojih posestev, niti ne svojega domačega ozemlja. Vojna je pokazala, da so bili pri koncu v nekaj dneh. Nas bi zanimalo to-le:

"Senator je naglasil, da Amerika nima teritorialnih teženj, vendar upa, da bo razvila komercialni imperializem na široki podlagi.

Glede teritorialnih zadev je Johnson napovedal, da bo sovjetska Rusija dominirala baltiške državice, severne balkanske države, Poljsko, Čehoslovaško, Nemčijo in Francijo. Nekatere pokrajine, ki pridejo pod njeno dominacijo, bodo postale del Sovjetske unije. Rumunija in Nemčija pridejo pod sovjetsko policijsko nadzorstvo, Francija, Bolgarija, Jugoslavija in Čehoslovaška pa bodo imele tesne zveze z Rusijo. Vzhodna Prusija bo izginila."

Ne trdim, da bi to cikalo na nekakšen — panslavizem, cica pa, kakor lahko vsakdo vidi, na nekakšno zedinjenje vseh Slovanov pod rusko vplivno sfero. Sodim, da bi edinole taka sfera, kar bi pomenilo zedinjeno silo in moč, mogoča zajamčiti dober mir, ako je ta sfera pametna, razumna, politično zrela za moderno politično naziranje, ki mora biti demokratično, kar pomeni, da ne sme biti nasilja in se mora vsakemu članu zedinjenja pustiti popolna svoboda pri notranjem in kulturnem razvitku. In to bi moralno veljati za vsako sfero v Afriki in Aziji, vsepovod, tudi za Nemčijo. Bistvo tudi atlantskega čartera ni, da bi vsaka narodna skupinica imela pravico do neke samostojne države. Dobra malih držav, in naj obsegajo tudi več milijonov, se je preživila, same se ne morajo braniti pri kakem napadu, gledajojo za pomoč kam drugam, pri močnejših, sklepajo med seboj "antante", in s tem se mnogočrije ribarije in homatije. Male skupine morejo zadobiti zaščito le v velikih skupinah ali vplivnih sferah, ampak v bistvu atlantskega čartera je, da imajo male skupine pravice do notranje politične svobode in do kulturnega, svojstvenega razvitka, ki vsebuje pred vsem razvitke narodnega jezika, ker je kultura le na ti podlagi mogoča. In če pod zaščito sfere vpliva uživajo zunanjji mir, je notranji razvitek mogoč in uspešen, ker ni oviran po zunanjem političnim ovirah.

Vsaka vas ne more biti posebna republika, niti ne zaželjena kraljevin, pod vplivno sfero pa je tudi republika ali kraljevina mogoča, ako nima kakih posebnih skomin po sosedovi posesti.

KAJ PRINESO NEPREVIDNA RAVNANJA?

Vidim poročilo iz zanesljivega vira, kako je bilo na Goriskem tiste prve dni, ko je moral oditi Mussolini. Morda je zadel nemški stotnik, ki je rekel: "Ein Bauerntanz — ples na deželi". Saj veste, kako je pogostoma na takih pleseh: drug drugega tepe, da je polno krvavih glav, ker je pač brez glav. Popis nudi zelo slabo spričevalo za politično razsodnost, in sicer na obe strani. Ali res niso mogli misliti, da bodo Nemci prišli, ko so Italijani odšli? Delali so, kakor bi bilo vsega konec, ko traja lahko še leta. Dalje: čemu riniti za Jugoslavijo, ko je vsa v razsulu, in čemu riniti enako za drugo "vlado", ko je taka nova vlada danes le prazen kikenkoken?? Izgleda, da je vsak skušal sesti čim preje za politično mizo, da bi spodrinil od sklede soseda, in krvavih glav je bilo le preveč, in nihče ni mislil, da bo jutri Nemec tu s kanoni in krvave glave so narastle na tisoče

menda. Malo razsodnosti političnega umevanja je tudi, če kdo po pojavih takega neumnega plesa sklepa na smer političnega razvitka. Še bo krvavih glav, ker ni — glav.

MR. VOGLAR JE SPET PRIJEL ZA PERO

Youngstown, Ohio.

Ze precej časa ni nobenih novic od nikoder drugod, kot iz Jolieta, Chicage in Waukegan. Ne vem, ali ste se vsi dopisniki tja "mufali", ali ste šli na vojsko, ali kaj je z vami. Ko bi vsaj kateri povedal kaj o lovu, kako ste zajce in srne letos strežljali. Pa si mislim, da vas je že tudi minilo lovsko veselje, kot mene, ki tudi nimam več veselja do lova. O neki prikliki vem, da sem neko divjo kozo ustrelil v Pensylvaniji, pa še tista mi je ušla; po tistem me pa lov ne veseli več.

Poročati vam moram, da nas je tukaj v Ohio velika spremljiva doletela v tej vojni. Ne moreš kupiti vsega, kar bi hotel, pa še tisto, kar lahko kupiš, gre skoraj vse na točke ali pointe. Prošel teden smo bili tukaj na štrajku in sem bil dva dni doma. Zjutraj se opravim v mestu. Ko me gospodinja vidi, da grem, me pokliče nazaj in mi pove, kaj naj ji prinesem. Tam gori, na tej-in tej ulici, je taka in taka nova pekarna. Od tam naj prinesem ducat kolčeškov ali donacov. Pridem v pekarno, povem, kaj bi rad in takoj dobim. Prodajalec me vpraša, če so donaci dobrni. Pa sem rekel, da so prav dobrni, samo premajhne luknje so v njih. Mož je takoj pogodil, kaj sem hotel povedati; ko bi bile luknje večje, bi morali biti tudi donaci večji. Pa mi pravi, da ne računa za te luknje, ko bi pa večje luknje začeli delati, bi pa mogoče prišlo na pointe, mogoče vsaka luknja tri ali štiri pointe. Ko sem gospodinji vse povedal, se je smejal.

Potem sem se pa napotil dol in mesto. Tam je pa še večja spremembra. Po salonih jim je začelo primanjkovati čas za pivo, toda salonarji si znajo pomagati. Kupili so majhne drobne cevke iz gumija z otročko se salnicino (nipple) navrh. Kolikor gestov lahko stoji pri bari, toličko teh neljepinj mora biti. Za pet minut plačaš deset centov, pa vlečeš kakor teliček pod kravo, in vse je tako lepo mirno in tih, kot v cerkvi. Vsak včer, kolikor more. Poprijem pa je bilo po teh salonih kot v norišnjicah: eden je klel, drugi je pel, tretji je kričal. No, vsega tega ni več tu v Youngstownu. V Girardu je pa drugače; tam se nimajo tega. Seveda, tam je Trumbull county, Youngstown je pa v Mahoning county. Meni tudi novi način, prav ugaja.

Zdaj pa še malo o vojni. Nekateri kritizirajo partizane, da so komunisti, boljševiki in nem, kaj še. Jaz pa pravim, da bo najbrž mnogo tega te bavbav, s kakršnim nas je strašila mama, ko smo bili še majhni. Verjemite, da je samo Rusija lahko resiteljica Slovanov, nobeden drugi.

Ce so kaj novega tu v Youngstownu, bom že še sporočil. Do tedaj pa vas pozdravljam in želi bolj srečno novo leto 1944 vsem skupaj

John Voglar.

V TEŽKIH URAH SE POKAŽE VRĘDНОСТ НАШИХ PODPORNIХ ORGANIZACIJ

Pueblo, Colo.

Jaz, Jozefa Merhar, rojena Sporar in doma iz Strug pri Ribnici — po domače Starešina Pepca — sem imela zadost časa premišljevati o vsem tem, kar bom danes napisala, ozirama dala napisati. Ze pet tednov

Ko je bil moj pokojni mož že slab in smo zdravnika poklicali zvečer, mu je ta dal injekcijo. Ob devetih zvečer je že trdno zaspal in ga nisem mogla zbuditi do devetih zjutraj. Ko se je prebulil, sem hitro poklicala Rev. Father Anthony Roitza, ki so ga prevideili in mu podelili papežev blagoslov. Osem ur je bil pri pravi zavesti, potem pa je bil ves čas v omotici. Po eno malo žlico smo mu dajali zdravnika, ki ga je dal zdravnik za omiljenje bolečin. Od sobote zvečer pa do ponedeljka ob 3:15 zjutraj je bil siromak v omotici, potem pa je zaspal za vedno. Vedno si je želel, da bi imel duhovnika za zadnjo uren, in dobrì Bog mu je to željo uresničil. Je bil tudi prej večkrat sprevoden s sv. zakramenti. Bog mu daj sveta nebesa. Ti, moj dragi John, si pa odpocij od svojega trpljenja. Saj tudi jaz kmalu pridez za teboj.

Tudi sinove v daljni Kaliforniji smo obvestili, ko je oče postal zelo oslabljen. Vsi širje so prisli, in Frank je pripelj tudi svojo ženo, ki je Slovenka (Sabec) iz Wyominga. Ali prisli so osem ur prepozna, da bi mogli oceta videti še živega. Zelo sem jih bila vesela. Tako so se vsi naši otroci udeležili odtevovega spredova.

Potem so mi pisali in me valili, da bi jih prišla obiskat. In res sem šla na Zahvalni dan 1942. V nedeljo zjutraj sem prisli tja do njih. Ali na poti sem se bila prehlašila in sem bolna tja prisla; morale sem biti največ v postelji. Ravno ko mi je bilo spet malo boljše, pa sina Billa sinček zbolel in umrl 14. decembra 1942. Samo parkrat sem bila pri vsakem sinu v njegovih hiši. Zjutraj na omjenjeni dan je bolni John umrl, zvečer smo pa šli vsi širje proti Puebli in smo ga dali na mojim prostoru pokopati.

Smrt tega vnuka je bil spet nadaljnji udarec zame, pa še to ni bilo zadost. Čez nekaj mesecov je umrl moj ljubi zet Louis Erjavec, ki je bil zame kakor moj lastni sin. Ljubi Bog naj mu stotero povrne in poplača, kar je storil dobrega zame, in naj mu bo lahka ameriška zemlja.

Dne 1. julija 1939, ko je moj pokojni mož žebolehal, da ni več delal, smo se podali na obisk v naše bližnje hribi s hčerkjo Mrs. Josephine Erjavec, njenim soprogom Louisom in dve sinčki. Prišli smo venit in slike in zbirke. Za spremembom pa danes pošljam pesmico, ki je bila objavljena v prvem zvezku Mohorjeve pesmarice.

V mojih mladih letih smo to pesem silno radi prepevali. Tako le se glasi:

Oblivale, ker me moji otroci takoj lepo spoštujejo in četrt božjo zapoved izpoljujejo. Zato se jim prisrčno zahvalim za vse, kar so mi dobrega napravili, in Bog naj jim stotero povrne.

Veste, dragi bralci, da človek računa in obrača, Bog pa obrne. Tako je tudi moj račun splaval po vodi. V preteklem letu sem računal, da bom imela letos za svoj 65. rojstni dan (19. jan.) vse svoje okoli sebe, pa sem se hudo zmotila. Naneslo je tako, da mi ni bilo dano niti peljati se v bolnišnico obiskat svojo hčer, da sem moral peš hoditi in se po nesreči pobiti, da bom dolgo imela v spomin, kdaj ni bilo gasolina za vožnjo. Upam pa, da bom drugo leto dosegla to, kar sem letos nameravala. Saj bo vendar enkrat te grozne vojne konec in bomo dobili mir, ki ga željno priskrjam vsemi, starci in mladi.

O drugih stvareh ne morem pisati. Novic ne vem, ker ne smem in ne morem nikamor. Sem pod zdravniško oskrbo v naši bolnišnici podprtji društva Čistega Spočetja, št. 104 KSKJ. Sedaj živim pri hčerkki Mrs. Josephine Erjavec, na 1335 Washington Ave., Pueblo, Colo.

Sem tudi ustanoviteljica ravnikar imenovanega društva, ki se mu lepo zahvaljujem za toliko izplačane podpore. Seveda priporočam tudi to društvo. Pristopite, dokler imate še čas, ker ni se ne ve, kdaj nas bo zadele nesreča. Meni je imenovanje društva že veliko pomagal.

Torej pristopite, drage sestre, v naše osredje, v društvo Marija Čistega Spočetja. Plačujemo podporo samo iz naše blagajne. Imamo lepo sveto denarja in tuši došti U.S.A. bondov.

Vsem dragim čitateljem Am.

Slovenca želim boljše in veselje novo leto 1944 in jim pošljam priscrjevanje.

Josephine Merhar.

KDO BI ZMERAJ TUŽEN BIL?

Pittsburgh, Pa.

Vem, da urednik najbolj ceniti, oziroma najraje priobčuje take narodne pesmice, ki so čisto domačega, ljudskega izvora in niso le prepisane iz kakih knjig ali zbirki. Za spremembom pa danes pošljam pesmico, ki je bila objavljena v prvem zvezku Mohorjeve pesmarice. V mojih mladih letih smo to pesem silno radi prepevali. Tako le se glasi:

Kdo bi zmeraj tužen bil?
To ne more biti.
Bog je pamet mi delil,
Tužnost razpodili.

Pride čas, da se solzim,
Rajši pa se veselim.
Kakor znam, si kratim čas,
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmeraj bil vesel,
To ne more biti.
Ko bi tudi zmeraj pel,
Žalost mora priti.

En čas voljno potrpim,
Preveč pa se ne solzim.
Iščem spet si kratek čas,
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmeraj vodo pil?
To ne more biti.
Zdravje lahko bi zapil,
Znal bi oslabiti.

Grešni svet je utonil,
Vodo nam je pokazil.
Torej se mi gabi včas,
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmeraj vince pil?
To ne more biti.
Bog je vinčeve delil,
Zdravje nam trdi.

Če ga piješ pametno,
Zdravje ohranilo bo.
Jaz ga tudi pijem včas,
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmeraj bil doma?

To ne more biti.

Želja mojega je srca,

Med prijatelji iti.

Nič doma ne zamudim,

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1849 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4876 Washington St., Denver, (16) Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 417 Penn. St., Denver, (16) Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNII ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.

2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.

3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnick, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.

4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.

5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UJEDNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnjo za sprejem v odrasli oddelki spremembe zavarovalnike, kakor tudi bolnične nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošljte glavnemu tajniku na zahtevo vse pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR DECEMBER, 1943

FINANČNO POREČILO ZSZ ZA MESEC DECEMBER, 1943

Lodge No.	Receipts Prejemki	Disbursements Izdatki	Lodge No.	Receipts Prejemki	Disbursements Izdatki
1.....	\$414.01	\$1151.50	33.....	200.21	52.00
3.....	451.74	231.50	34.....	11.79	14.00
4.....	105.87	15.00	36.....	208.88	35.00
5.....	317.89	295.00	37.....	47.69	—
6.....	76.26	—	38.....	86.53	—
7.....	322.75	75.00	41.....	485.15	145.25
8.....	47.41	—	44.....	58.54	109.00
9.....	229.66	5.00	45.....	64.85	28.00
11.....	39.15	14.00	46.....	28.26	—
13.....	28.44	—	51.....	84.85	—
14.....	236.54	203.00	52.....	59.02	10.00
15.....	Did not remit	—	53.....	10.75	—
16.....	450.17	279.00	54.....	65.01	14.00
17.....	138.62	30.00	55.....	36.18	17.50
21.....	251.96	119.00	56.....	59.43	—
22.....	69.94	59.50	57.....	12.65	—
23.....	96.90	101.00	58.....	13.08	—
24.....	90.43	—	59.....	72.67	77.00
26.....	68.03	—	60.....	14.50	—
27.....	20.75	—	61.....	13.69	—
28.....	23.83	—	62.....	4.49	—
29.....	144.10	32.00	63.....	30.74	60.00
30.....	40.84	—	64.....	35.20	—
31.....	23.61	—	65.....	5.46	—
Total — Skupaj	\$5,549.55	\$3,257.75			

Interesi on Bonds — Obresti na obveznice:

\$1000 Florence, Colo. Sewer,	6%	\$ 30.00
\$8000 Pinal Co., Ariz. Elect. Dist.,	6%	240.00
\$4000 Pueblo, Colo. Water Dist. No. 2,	4 1/2 %	90.00
\$10000 Salt River Ag. Imp. Dist.,	4 1/4 %	212.50
\$2000 Walsenburg, Colo. Ref.,	4%	40.00
\$4500 Wellington, Colo. Ref.,	2%	45.00
\$2000 D. U. Stadium,	3%	60.00
\$2000 Masonic Temple,	5%	50.00
\$3000 Aurora, Colo. Sewer,	5 1/2 %	165.00
\$43000 U. S. Sav. & Wars, Series F & E, 2.90 & 2.53 %	1527.86	\$2,460.36
\$5000 First Federal Savings & Loan Ass'n,	3%	75.00
\$5000 Denver. Fed. Savings & Loan Ass'n,	2 1/2 %	62.50
\$5000 Standard Fed. Savings & Loan Ass'n,	2 1/2 %	62.50
\$5000 Talman Fed. Savings & Loan Ass'n,	2 1/2 %	62.50
\$10000 Reliance Fed. Savings & Loan Ass'n,	3%	150.00
\$5000 Railway Bldg. and Loan Ass'n,	5%	125.00
Interest on Certificate loans, accrued — Obresti na posojila cert.	862.45	537.50
Interest on FHA and Mortgage Loans — Obresti na FHA in hip.	386.07	21
Taxes on FHA — Davki na FHA	186.25	22
Fire Insurance on FHA — Zavarovalnina proti ognju na FHA	47.31	23
FHA Insurance — Zavarovalnina na FHA	9.37	24
Rent — Najemnino	250.33	25
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društv	5,549.55	26
Total receipts — Skupni prejemki	10,289.19	27
Balance November 30, 1943 — Preostanek	405,854.92	28
Total — Skupaj	\$416,144.11	29

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtne	\$1,000.00
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	1,668.50
Operation Claims — Operacijske podpore	525.00
Premiums for new members—Asesmenti za nove čl.	64.25

Total disbursed to lodges—Skupno izdato društvom... \$3,257.75

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salaries — Uradniške plače	869.24
Supreme Medical Examiner	44.50
Home Office Employee — Pomocnica v gl. uradu	73.00
Postage and Telephone — Poštnina in telefon	15.76
Fuel and Lights — Kurjava v razsvetljavo	56.56
Ad in Baraga Almanac	15.00
Printing and Stationery for Supreme President	20.00
Fraternal Voice — Bratski glas	45.00
Christmas Gift	5.00
Rent — Najemnino	250.33
Exchange Charges on Coupons—Vnovčenje kuponov	.95

Total disbursements — Skupni izdatki ... 4,653.69

Balance December 31, 1943 — Preostanek \$411,400.42

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. it.	Ime	Vsoto	Dr. it.	Ime	Vsoto
1	Grande Frank	\$42.50	3	Tekavcic Martin	30.50
1	Kucier John	25.00	4	Presto Anton	15.00
1	Mezner Anton	47.00	5	Balant Joe	34.00
1	Starr Nick	17.50	5	Barbrite Anna	40.00
1	Tanki Frank	14.50	5	Gradishar Johanna	32.00
3	Bartol Frank	26.00	5	Gruden Mary	30.00
3	Krasovec William	26.00	5	Hirn Frances	40.00
3	Lustik Frank	58.00	5	Kline John	14.00
3	Papez Ignatz	52.00	5	Peederc Nick	15.00
3	Radovich Nick	39.00	5	Plut Katarine	60.00

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

AMERIKANSKI SLOVENEC

ZSZ ENGLISH SECTION

Trail Blazers Lodge No. 41

Denver, Colo.

CHAMPIONS OF 1943 TO CELEBRATE JANUARY 27TH

Cheerio! brothers and sisters of good old No. 41—we "do it" it.

Thanks to all. The first 35th Anniversary Campaign prize of \$75.00

was won by our lodge with a nice enrollment of 150 members. We

didn't reach the goal of 200, but we

came out in front by 54 ahead of

good old Slovenian No. 3 of Pueblo

which worked so nobly and hard to

capture second prize.

To celebrate our achievement, to

observe our fifteenth anniversary and to give our 1944 officers a rousing

sendoff we will hold a grand party following the meeting on this

Thursday, January 27th at the Slovenian Hall. Please be on hand at

7:30 sharp so that we may speedily

KNEZ SEREBRJANI

ROMAN

Rusko — A. K. Tolstoj :: Poslovenil — Al. Benkovič

"Ne tebe, batjuška, ne tvojega nasprotnika ni videti," je rekel in prebledel. "Vidi se trg, poln ljudstva; mnogo glav štrli na kolih, ob strani pa dogoreva grmada in cloveške kosti so prikovane na steber!"

"Čigave glave štrle s kolov?" je vprašal Vjazemski, boreč se z nenadnim strahom.

"Ne vidim, batjuška, vse se je zopet skali; samo grmada še gori in kosti vise s steber."

Mlinar je siloma dvignil glavo in vidno s trudem odtrgal pogled od vedra. Krči so ga vili, pot mu je bil z obraza, stokajoč in ječeč se je privlekel do nasipa in upehan padel nanj.

Vjazemski je stopil h korju, sedel v sedlo in ves zamišljen odjahal proti Moskvi.

31. Božja sodba.

Medtem ko je bil Vjazemski odsoten, je dobil Maljuta važno naročilo. Čar mu je ukazal prijeti najblizje sluge kneza Afanazijs Ivanoviča in jih trdo izprašati, ali je njihov gospod jezdil v mlin čarat in kolikokrat je bil v mlinu, posebno pa, kaj namenava proti gosudarjevemu zdravju.

Večji del slug ni priznal ničesar, nekateri pa, ki niso prenesli mučenja, so priznali, kar jim je Maljuta položil na jezik. Priznali so, da je knez jezdil k mlinu, da bi ugonobil gosudarja; da je pobiral sledi carskih nog in jih sežigal na ognju; nekateri pa so celo povedali, da Vjazemski misli na kneza Vladimirja Andrejeviča in da ga hoče posaditi na carski prestol. Dasi so bile te izpovedi malo verjetne, so vendar tajniki natančno zapisovali z mučenjem izsljedne besede, ki so bile potem prebrane carju. Ali jim je Ivan Vasiljevič verjal ali ne — Bog ve! Strogo pa je ukazal Maljuti, po vrnitvi Vjazemskoga skrivati pred njim vzrok, zakaj so bili prijeti njegovi sluge, in mu reči, da zato, ker so bili osušeni, da so kradli iz carskih shramb!

Sicer pa je bilo v njihovih izpovedih mnogo protislovne in Ivan je poslal po Basmanova, hoteč ga prisiliti, da ponovi vse, kar je po svoji ovadbi slišal od ljudi Vjazemskoga.

Basmanova niso našli v Slobodi. Prejšnji večer je bil odšel proti Moskvi in čar se je razljutil, ker se je predrznil oddaljiti se zoper njegovo povelje. Maljuta je to izabil, da bi obrnil sumnjo na Basmanova samega.

"Kdo ve, gosudar," je rekel Skuratov, "zakaj ni slušal tvoje milosti? Morda všeč v Vjazemskim in ga je ovadil samo na videz, da bi te bolj gotovo pogubil!"

Car je ukazal Maljuti, naj za sedaj o vsem molči in naj potem Basmanovu, ko se vrne, ne pokaže, da je bila njegova odstotnost opažena.

Medtem je nastopil dan, določen za sodni dvoboj. Že pred solnčnim vzhodom se je nagromadilo ljudstvo na Rdečem trgu; vsa okna so bila polna gledalcev, vse strehe so bile z njimi posute. Vest o boju se je že davno raznesla po okolici. Znameniti imeni borcev sta privabili tolpe iz raznih vasi in mest in celo iz Moskve so prišli ljudje vseh stanov gledati, komu bo Gospod dodelil zmago v tem boju.

"No, brate," je govoril gizdalinsko običen goslar svojemu tovarišu, zavaljenemu mladcu z dobrodrušnim, toda bebastim obrazom, "pojd naprej, morda se ti posreči, da se prerineš v vrsto. To ti je ljudi, ljudi! Pustite nas naprej, pravoslavni, dajte, da tudi mi, Vladimirci, vidimo sodbo božjo!"

A njegova prošnja je ostala brez uspeha. Gneča je bila tako gosta, da se tudi pri najboljši volji ni bilo mogoče umekniti.

"Tak pojdi no, tuljen!" je ponovil goslar in sunil tovariša v hrbot. "Ali se ne znaš preinriti?"

"Čemu pa?" je odgovoril fant z zaspnim glasom.

In nastavil je krepko ramo ter pričel

razravati gnečo kakor z želesnim klinom. Oglasili so se kriki in zmerjanje; tovariša pa sta prodirala naprej, ne da bi se brigala za to.

"Bolj na desno, na desno!" je rekel starejši. "Kaj pa riješ na levo, trap? Obrni se tja, kjer štrle koli!"

Mesto, katero je misil goslar, je bilo določeno za carja samega. Bil je to iz desak narejen oder, pokrit s škrilatim suknom. Na njem so stali carski naslanjači, štrelča kopja in helebarde pa so bile orožje opričnikov, ki so obkrožali oder. Drugi opričniki so stali pri verigi, ki je bila napeta okrog bojišča (polja), to je prostornega mesta, pripravljenega za boj na konjih ali peš, kakor sta se borce odločila. Opričniki so odganjali ljudstvo s helebardami in mu niso pustili pritiskati na verigo.

Prodiroč korak za korakom, sta se goslar in zavaljeni mladec nazadnje prerila do bojišča.

"Kam lezeta?" je zakričal eden izmed opričnikov in zamahnil nad njima s helebardo.

Fant je zazidal in se neodločno obrnil na svojega tovariša; ta pa je snel z obema rokama čapko (grešnivik) iz jančnjih kož, ovito z zlatim trakom in okrašeno s pavjim peresom, se parkrat poklonil do pasu in rekel opričnikom:

"Dovolite, slavna gospoda, da si vladimirška goslarja ogledata božjo sodbo! Prišla sva naravnost iz mesta Volodimira. Dovolite, da postojiva tu, slavna gospoda!"

In lokavo ter priliznjeno smehljaje se je kazal iz črne brade bele zobe.

"Naj bo!" je rekel opričnik. "Nazaj se tako ne prerineta več. Staja tu; samō ne silita naprej, sicer vama razkoljem bučo!"

Znotraj na pregrajenem mestu so hodili sem ter tja poročniki in zastopniki obeh strank. Razen tega bojar in okolniči, ki so bili prideljeni polju, in dva pisarja, ki sta z onimi vred nadzirala potek boja. Eden izmed pisarjev je držal odprt zakonik Vladimira Guseva, ki je bil izdan še za velikega kneza Ivana Vasiljeviča III. Razgovarjal se je s svojim tovarišem o morebitnih slučajih dvoba.

"Če pa pride do dvoba," je čital ta, kazaže s prstom neko mesto v zakoniku, "in se na polju, ne da bi se bila bila, pomirita, če ..." kar ga prekinejo vzklikni množice:

"Car gre! Car gre!" so govorili vsi razburjeni in snemali čapke.

Obkoljen z množico opričnikov, je prijal Ivan Vasiljevič na kraj dvoba, zlezel s konja, šel po stopnicah na oder, se prikoni na rodu ter sedel v naslanjač kakor človek, ki se pripravlja, da si ogleda zanimiv prizor.

Z njim in okoli njega so se postavili carski dvorniki.

Ta hip so zazvonili zvonovi v vseh slobodskih cerkvah in od obeh nasprotnih koncov sta prijezdila za verigo Vjazemski in Morozov, oba v bojnih nakitih. Morozov je nosil deščičasto bojno opravo, to je jeklen oklep (bahterec), sestavljen iz ščitkov, ki so bili s srebrom pritrjeni v vrsto. Naročnice, rokavice in nožni oklepi (ponoži) so se blesteli od srebrnih vzorcev.

Glavo je pokrivala visoka čelada s srebrom in črno (črno steklenino), izpod njenega vrha pa je padala bojarju na pleča krožasta barmica, prekrižana na prsih in pritrjena z okroglimi srebrnimi ščitki.

Ob bedrah mu je visel na vzorkovanem, s kaveljčkom zategnjem pasu, širok raven tesak (pobočno orožje), čigar križ, nožnica in končnica so bili tudi srebrni.

Na desni strani sedla je bil obešen s koncem navzdol pozlačen šestoper (buzdovan), orožje in znak dostojanstva, ki je v starih časih nerazdružljivo spremjal bojarja v njegovih slavnih borbah, sedaj pa je bil radi svoje teže malokomu priročen.

(Dalje prih.)

NEMCEM GROZI ZAJETJE;

BORBA ZA RIM PRIČENJA

(Nadaljevanje s 1. strani) poročajo najbrže zato, da bi jih javnost doma oprostila, da se veliki premoči niso mogli upirati. V resnici pa je le nemška ženjalnost zaspala pred zavezniško strategijo.

V okolici Cassino so včeraj Nemci vprorilili 11 pravljutih protinapadov, da bi tako zadržali hitri udar od juga. Toda vsi napadi so bili za Nemce odbiti s težkimi izgubami. Z vpadom v zaledje za fronto se pričenja odločilna borba za Rim. Zavezniški neprestano bombardirajo iz zraka vse točke, ki imajo kak vojaški pomen okrog in okrog Rima. Nemci umikajo svoje zaloge iz mesta in premaknili bodo vsak čas tudi glavni poveljniški stan, pravi poročilo iz Švice. Vsega tega bi Nemci ne delali, če bi se čutili dovolj močne in varne pred zavezniški.

SIRITE "AM. SLOVENEC"

NAPRODAJ IMAM:

2-stanovanjsko zidano hišo po 6 sob, centralna kurjava. Cena je \$6,500;

5-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Cena je \$6,500;

5-sobni zidan "cottage," fur-

nace heat; cena je \$3,000;

500 dolarjev takoj;

3-stanovanjsko zidano hišo na Millard Ave in 26. cesti, centralna kurjava; cena je \$9,500;

6-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe, najemnina na mesec donaša \$120, cena je \$7,500.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okrožju in drugod naprodaj.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na:

ANTON JORDAN,
3734 W. 26th St., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 2229, Res. Tel.
Rockwell 7196

Vidim, da neki potiskajo

"svečenika" na neko izključ-

no politično mesto. Morda ga

potisnejo. Izbrno? ? Hugo

povdom. "Politick is a dirty

business," tega naziranja sem

tudi jaz, ne le Adamič. Ali je

ja Slovaški dobro? In med

Poljaki? Odpade morda kaj

dobrega tudi za katoliška na-

čela, kadar pa gre le za poli-

tičko, ni vedno dobro, in naj bi

bila politika tudi dobra. To vi-

dimo celo na katoliški cerkvi.

Francoz pravi: "Qui mange le

Pape, en meurt" — kdor ugriz-

no v papeštvu, se na tem zada-

v. To velja o katoliških na-

čelih. Izkusili so to vsi, ki so

grizli na načelih, začenši od

Julijana in Justiniana do

Henrika IV, Friderika, Louisa,

Napoleona, Bismarcka, Hitlera . . . do sedanjih Savojev.

Še vsak se je zadavil.

Drugo je pri politiki. Zgo-

dovinarji morajo presoditi po-

men "papeške države."

Ko so jo pobasali Savoje, ni manj-

alo protestov, posebno so bili

goreči nemški "katoliški dne-

vii," kjer so sklepali ostre re-

zolucije. Pa dobro. Kaj pa je

izkusil že prej Pij IX.?

On je na političnem podnu vpeljal v

papeški državi najbolj moder-

ne smeri, da so ga kralji po

strani gleddali. Ali so bili pa-

peževi državljanji zadovoljni?

Kaj še? Pij IX. je moral iti v

prognanstvo po lastnih držav-

ljanih. Tako je s "svečeništvo-

m" pri politiki in celo pri

papeštvu. Papeževe države je

bilo legalno konec, ko se je Pij

XI. poravnal z laško vlado in

je prišlo do Vatikanu. Ako da-

nes Hitler stiska Pija XII., ne

gre za politiko, gre za načela,

pravice cerkve, in Pija XII. bo

moral iti morda v zapor, am-

pak ne radi — politike, ker

politike ni več pri papeštvu ali

Vatikanu, pač pa utegne trpe-

ti radi katoliških načel. Katoli-

ška politika je lahko dobra,